

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра української, іноземних мов та перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

 Н. М. Бобух
(підпис)

«29» червня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	«Порівняльна лексикологія англійської та української мов» <small>(назва)</small>
освітня програма/ спеціалізація	035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» <small>(назва)</small>
спеціальність	035 Філологія <small>(код, назва спеціальності)</small>
галузь знань	03 Гуманітарні науки <small>(код, назва галузі знань)</small>
ступінь вищої освіти	бакалавр <small>(молодший бакалавр, бакалавр, магістр, доктор філософії)</small>

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена й рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри української, іноземних мов та перекладу.

Протокол засідання кафедри від 29 червня 2023 р., № 11.

Укладач програми:

Сухачова Н. С., к. філол. н., доцент кафедри української, іноземних мов та перекладу

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми

035.041 Германські мови та літератури

(переклад включно), перша – англійська

спеціальності 035 Філологія

ступеня бакалавра

к. філол. н., доцент

_____ Н. С. Сухачова

29 червня 2023 р.

ЗМІСТ

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни	4
Розділ 2 Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання	5
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни	6
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни.....	8
Розділ 5. Система оцінювання знань студентів.....	13
Розділ 6. Інформаційні джерела.....	15
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни	16

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни

Таблиця 1. Опис навчальної дисципліни «Порівняльна лексикологія англійської та української мов»

Місце в структурно-логічній схемі підготовки – після вивчення навчальних дисциплін: – Історія англійської мови; – ОІМ: аналітичне читання та розмовний практикум.
Мова викладання – англійська/українська
Статус дисципліни – обов'язкова
Кількість кредитів за ЄКТС - 3
Курс/семестр вивчення – 3/5
Денна форма навчання:
Кількість годин: – загальна кількість: 6 семестр – 90
- лекції: 12
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 24
- самостійна робота: 54
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): екзамен
Заочна форма навчання:
Кількість годин: – загальна кількість: - 90
- лекції: - 4
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: -2
- самостійна робота: - 84
- вид підсумкового контролю: - екзамен

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Метою навчальної дисципліни є ознайомлення зі специфічними властивостями лексичної системи англійської мови в порівнянні з лексичною системою української мови; удосконалення навичок володіння словниковим запасом англійської мови.

Таблиця 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти студент
<ul style="list-style-type: none">• вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації (ПР-1);• ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати (ПР-2);• знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності (ПР10);• аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють (ПР-12);• знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності (ПР-16).	<ul style="list-style-type: none">• здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями (ЗК-5);• здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК06);• здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК-9);• здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК-10);• здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК-11);• здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні (СК-2);• здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-устильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя (СК-6);• усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами (СК-9);• здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів (СК-10).

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

ETYMOLOGY AND WORD-FORMATION

Тема 1. Lexicology as a branch of linguistics.

Contrastive Lexicology, its aims, types and methods of investigation. The Relation of Lexicology with other linguistic sciences. Characteristic of the word as a basic unit of the language. The main characteristics of native words. Classification of loan words according to the degree of assimilation. Translation loans. The main sources of translation loans. Criteria of borrowings. Etymological doublets.

Тема 2. Etymological characteristics of modern English and Ukrainian vocabularies.

Definition of etymology. Its fundamentals. Words of native origin and their characteristics. Assimilation of borrowings. Causes and ways of borrowings. Foreign elements in modern English: a) Celtic borrowings; b) Greek borrowings; c) Latin borrowings; d) Scandinavian borrowings; e) French borrowings; f) German borrowings; g) borrowings from other languages. Etymological doublets and international words in English and Ukrainian.

Тема 3. Word-formation in modern English and Ukrainian.

Morpheme and types of morphemes. Principles of morphemic analysis. Productive Means of Word-Formation: a) affixation; b) composition; c) semi-affixation; d) conversion; e) substantivation. Secondary means of word-formation: a) shortening; b) abbreviation; c) back-formation; d) blending (or telescoping); e) sound interchange ; f) change of stress; g) sound imitation, or onomatopoeia; h) reduplication.

Тема 4. Semasiology.

Semasiology. The meaning of the word. Meaning and context. Changes of the meaning of the word (extension, narrowing, elevation, degradation, metaphor, metonymy).

Тема 5. Vocabulary as a system.

Definition of homonyms, their sources and classification. Paronyms. Hyponymy. Synonyms and synonymic group. Their criteria, types and sources. Antonyms, morphological and semantic classification.

Тема 6. Free word-groups.

Definition of the term. Lexical and grammatical valency. Classifications of the word-groups. Meaning of the word-groups.

Interdependence of Meaning and Structure in the word-groups.
Motivation in the word-groups.

Модуль 2
PHRASEOLOGY.
STYLISTIC PECULIARITIES OF MODERN ENGLISH AND
UKRAINIAN.

Тема 7. Phraseology.

Phraseological units of modern English and Ukrainian, their essential features. Differences in Terminology. Classifications of phraseological units: a) semantic classification; b) contextual classification; c) structural classification; d) etymological classification. Synonymous phraseological units.

Тема 8. Stylistic peculiarities of the English and Ukrainian vocabularies.

Historical development of the English and Ukrainian vocabularies: archaisms/historisms. Neologisms. Stylistically neutral words. Literary-bookish words: a) terms b) barbarisms c) poetic words d) archaisms e) literary neologisms. Colloquial words: a) literary colloquial b) non-literary: jargonisms, professionalisms, vulgarisms.

Тема 9. Lexicography: its basis notions and functions.

Current views on Lexicography. Definition of the term. The origin and concepts of Lexicology and Lexicography: common features and differences. Some approaches to the problem. Aims and functions of Lexicography. Periods of Practical Lexicography.

..

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<i>Модуль 1. Etymology and word-formation</i>					
<p>Тема 1. Lexicology as a branch of linguistics.</p> <p>1. Contrastive Lexicology, its aims, types and methods of investigation.</p> <p>2. The relation of Lexicology with other Linguistic Sciences.</p> <p>3. Characteristic of the word as a Basic Unit of the Language.</p> <p>4. The main characteristics of native words.</p> <p>5. Classification of loan words according to the degree of assimilation.</p>	2	<p>Тема 1.</p> <p>Lexicology as a branch of linguistics.</p> <p>1. Contrastive Lexicology, its aims, types and methods of investigation.</p> <p>2. The relation of Lexicology with other Linguistic Sciences.</p> <p>3. Characteristic of the word as a Basic Unit of the Language.</p> <p>4. The main characteristics of native words.</p> <p>5. Classification of loan words according to the degree of assimilation.</p> <p>6. Translation loans. The main sources of translation loans.</p> <p>7. Criteria of borrowings.</p> <p>8. Etymological doublets</p>	2	<p>Підготувати доповіді на теми: «The Relation of Lexicology with Other Linguistic Sciences», «Etymological doublets».</p>	6

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
Тема 2. Etymological characteristics of modern English and Ukrainian vocabularies.		Тема 2. Etymological characteristics of modern English and Ukrainian vocabularies. 1. Definition of Etymology. Its Fundamentals. 2. Words of Native Origin and Their Characteristics. 3. Assimilation of Borrowings. 4. Causes and Ways of Borrowings. 5. Foreign Elements in Modern English: a) Celtic Borrowings; b) Greek Borrowings; c) Latin Borrowings; d) Scandinavian Borrowings; e) French Borrowings; f) German Borrowings; g) Borrowings from Other Languages. 6. Etymological Doublets and International Words.	2	Підготувати реферати (презентації) на теми: «Foreign Elements in Modern English», «Etymological Doublets and International Words».	6
Тема 3. Word-formation in modern English and Ukrainian 1. Morpheme and Types of Morphemes.	2	Тема 3. Word-formation in modern English and Ukrainian 1. Morpheme and Types of Morphemes.	4	Підготувати доповіді на теми: «Morphemic analysis and its basic units», «Conversion as a	6

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
2. Principles of Morphemic Analysis. 3. Productive Means of Word-Formation. 4. Secondary Means of Word-Formation.		2. Principles of Morphemic Analysis. 3. Productive Means of Word-Formation: a) Affixation; b) Composition; c) Semi-Affixation; d) Conversion; e) Substantivation. 4. Secondary Means of Word-Formation.		purely English way of word-formation», «Compounds and free word-groups in the English and Ukrainian languages».	
Тема 4. Semasiology 1. Semasiology. The meaning of the word. 2. Meaning and context. 3. Changes of the meaning of the word (extention, narrowing, elevation, degradation, metaphor, metonymy).	2	Тема 4. Semasiology 1. Semasiology. The meaning of the word. 2. Meaning and context. 3. Changes of the meaning of the word (extention, narrowing, elevation, degradation, metaphor, metonymy).	2	Підготувати доповіді на теми: «What is the difference between semasiology and semantics?», «Onomasiology and semasiology».	6
Тема 5. English vocabulary as a system 1. Homonyms, their sources and classification. Paronyms. 2. Hyponymy. Synonyms and synonymic group.	2	Тема 5. English vocabulary as a system 1. Definition of homonyms, their sources and classification. Paronyms. 2. Hyponymy. Synonyms and synonymic group. Their criteria,	2	Підготувати доповіді на теми: «The classification of the English vocabulary», «Morphological grouping», «Thematic and ideographic groups», «Terminological	6

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
3. Antonyms, morphological and semantic classification.		types and sources. 3. Antonyms, morphological and semantic classification.		systems», «Different types of non-semantic groupings».	
Тема 6. Free word-groups		Тема 6. Free word-groups 1. Definition of the Term. 2. Lexical and Grammatical Valency. 3. Classifications of the Word-Groups. 4. Meaning of the Word-Groups. Interdependence of Meaning and Structure in Word-Groups. 5. Motivation in Word-Groups.	2	Підготувати реферати (презентації) на теми: «Lexical syntagmatics. Free word-groups vs phraseological units», «Lexical and Grammatical Valency».	6
<i>Модуль 2. Phraseology. Stylistic Peculiarities of Modern English and Ukrainian.</i>					
Тема 7. Phraseology 1. Phraseological Units, Their Essential Features. Differences in Terminology. 2. Classifications of Phraseological Units. 3. Synonymous Phraseological Units.	2	Тема 7. Phraseology 1. Phraseological Units, Their Essential Features. Differences in Terminology. 2. Classifications of Phraseological Units: a) Semantic Classification; b) Contextual Classification; c) Structural Classification; d)	4	Підготувати реферати (презентації) на теми: «The role and significance of phraseology in linguistics», «The role of phraseology in learning English».	6

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
		Etymological Classification. 3. Synonymous Phraseological Units.			
Тема 8. Stylistic peculiarities of the English and Ukrainian vocabularies 1. Historical development of the English and Ukrainian Vocabularies: Archaisms/Historisms. Neologisms. 2. Stylistically neutral words. 3. Literary-bookish words: a) terms b) barbarisms c) poetic words d) archaisms e) literary neologisms 4. Colloquial words: a) literary colloquial b) non-literary: jargonisms, professionalisms, vulgarisms.	2	Тема 8. Stylistic peculiarities of the English and Ukrainian vocabularies 1. Historical development of the English and Ukrainian Vocabularies: Archaisms/Historisms. Neologisms. 2. Stylistically neutral words. 3. Literary-bookish words: a) terms b) barbarisms c) poetic words d) archaisms e) literary neologisms 4. Colloquial words: a) literary colloquial b) non-literary: jargonisms, professionalisms, vulgarisms.	4	Підготувати реферати на теми: «Stylistic classification of the English vocabulary», «Literary-bookish words: a) terms b) barbarisms c) poetic words d) archaisms e) literary neologisms», «Colloquial words: a) literary colloquial b) non-literary: jargonisms, professionalisms, vulgarisms».	6
Тема 9. Lexicography: its basis notions and functions.		Тема 9. Lexicography: its basis notions and functions. 1. Current Views on Lexicography. Definition of the Term. 2. The Origin and Concepts of Lexicology and Lexicography: Common Features and Differences.	2	Підготувати доповідь на тему: «Main types of English dictionaries».	6

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
		Some Approaches to the Problem. 3. Aims and Functions of Lexicography. 4. Periods of Practical Lexicography.			

Розділ 5. Система оцінювання знань студентів

Таблиця 5. Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-6): відвідування занять (3 балів); захист домашнього завдання (3 балів); обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (6 балів); завдання самостійної роботи (6 балів); тестування (3 бали); поточна модульна робота (10 балів)	34
Модуль 2 (теми 7-9): відвідування занять (3 балів); захист домашнього завдання (3 балів); обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (3 балів); завдання самостійної роботи (3 балів); тестування (3 бали); поточна модульна робота (8 балів)	26
Екзамен	40
Разом	100

Таблиця 5.1. Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
Науково-дослідна	Участь у студентській олімпіаді, гуртку тощо	10

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 10 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 5.2. Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основні

1. Валуєва Н. М. Конспект лекцій з дисципліни «Порівняльна лексикологія англійської та української мов» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 035 «Філологія» / укл. к. філол. н., доц. Валуєва Н. М. Кам'янське : ДДТУ, 2023. 102 с.
2. Верба Л. Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Вінниця : Нова книга, 2008. 248 с.
3. Дерді Е. Т., Стахмич Ю. С. Порівняльна лексикологія української та англійської мов : конспект лекцій : Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2011. 124 с.
4. Корунець І. В. Порівняльна типологія англійської та української мов : навч. посіб. Вінниця : Нова книга, 2003. 464 с.
5. Куц М. О. Порівняльна лексикологія англійської та української мов : навч. посіб. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2021. 197 с
6. Ніконова В. Г., Никитченко К. П. A Course in Contrastive Lexicology of the English and Ukrainian Languages / Курс зіставної лексикології англійської та української мов : навч. посіб. Київ : Видавничий центр КНЛУ, 2020. 460 с.

Додаткові

1. Квеселевич Д. І. Практикум з лексикології сучасної англійської мови : Modern English Lexicology in Practice : навч. посіб. Вінниця : Нова книга, 2001. 127 с.
2. Chambers's Etymological Dictionary of the English Language. L. : Elibron Classics Replica Edition, 2005. 611 p.
3. Fabian M. P. Contrastive Lexicology of English and Ukrainian. Uzhhorod : Polygrafcentr «Lira», 2023. 114 p.
4. Oxford Advanced Learners Dictionary. 10th Edition : Oxford University Press, 2020. 1820 p.
5. The New International Webster's Dictionary & Thesaurus of the English Language. Trident Reference Pub, 2023. 1200 p.

Розділ 7. Програмне забезпечення

навчальної дисципліни

1. Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.
2. Дистанційний курс «Порівняльна лексикологія англійської та української мов», який розміщено в програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ.
3. Мультимедійні презентації лекцій у програмі Power Point.
4. Тестові завдання з навчальної дисципліни в системі Open Test.